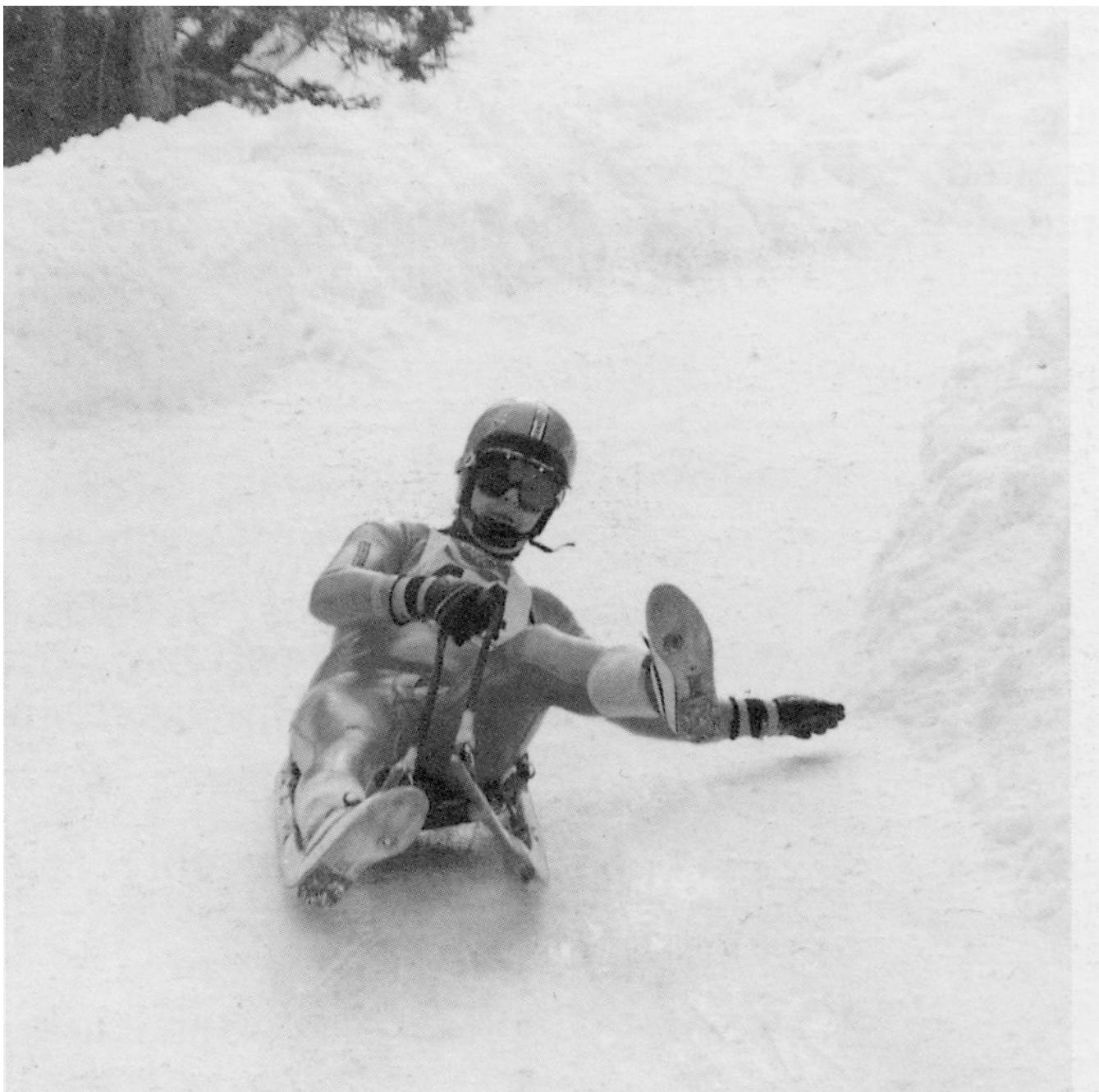

I atlec' da La Val é rová pro i mius dl monn

I agn dal 1974 al 1983 é zënz'ater stá i plü bi agn por la seziun dla lüsa y magari ince por düta l'Uniun dl Sport, na periôda a chëra ch'al fej dér plajëi da ciarè zoruch. Al é stè na periôda caraterisada da na gran ati--vitë, da gran bríes mo che á ince portè sü frûc' y de gran sodesfaziuns sides por i atlec' da La Val, sides por i funzionars dl'Uniun.

Robert Tepeit triumpha Gran Premio Valtellina 1981 con l'italiano Vincenzo Molinari.

da suzess pur la lüsa de l'U.S. La Val. ne l'anno 1971. Völgye da una stampa: Ko
Ná bela scuadra de gareja-dus

Le mirit dl suzès é sambëgn de dük' i atlec' che formâ la scuadra dl'U.S. La Val. Ince sce le sport dla lüsa ne n'é nia n sport de scua-dra él impò dër important ch'al sides n grup che tègnes adüm, olache vignun se stá saurí, pois se devertí y ciafè insciö la dërta moti-vaziun. Mo sambëgn n'ôl ince ester n valgûgn che sides bugn da se plazè prò i prüms por tigní impé l'entusiasm di gare-ja-dus. Tla scuadra da laôta ê chëstes condi-ziuns dessigü da ciasa. An á ince odü, che canche la scuadra é jüda indalater spo éra te n iade jüda jöpert cun la ligrëza por le sport dla lüsa.

Domanda pör l'assegnaziun di Campionac' d'Europa

Tl ann 1981 êl ciamò gnü fat domanda por l'assegnaziun di Campionac' d'Europa. Al ê gnü tigní a Cortina na reuniun di maius fun--zionars dl C.O.N.I. por fá fòra danter l'ater l'assegnaziun de chësta gara. En rapre-sen-tan-za dl'U.S. La Val êl jü Franz Moling, adüm cun la delegada austriaca dla F.I.L. (fede-ra-zion internazionala dl sport dla lüsa), Hanne-lore Rebernigg, che daidâ ince sostegnì la can-di-datüra dl'U.S. La Val. Inultima é i Campio-nac' d'Europa, che foss gnüs tignîs tl ann 1983, gnüs assegná a St. Konrad (A). Sce chësta manifestaziun foss restada t'Italia, spo fos-sera gnüda tignida söla Furnela, deache la F.I.S.I. â bele dè so bëgnstè. Magari foss in-sciö la bela periôda de suzès por la seziun dla lüsa ciamò gnüda arlungiada de n pêr de agn.

Alenadus y funzionars dla seziun dla lüsa

Le laûr da alenadú comporta de gran bríes

Cî che vëgn gonot desmentié ía, é le mi-rit di alenadus y di funzionars che, ince sce ai ne tôl nia pert diretamënter ales gares, mët cun sües bríes la basa de vigni suzès. Al é dër rî da ciafè n alenadú por i mituns. Chësc laûr comporta de gran bríes, dessigü deplü co por n alenadú de na scua-dra dl palè. L'alenadú dla lüsa mëss dan vigni gara ti arjigné les lüses ai mituns, n laûr che ne se damana nia mâ tröp tëmp mo ince savëi. Implü ne n'él nia tan saurí da motivé i mituns en confront al sport dl palè che por gauja de süa gran popolarité ti mass-media afasci-nëia tröc mi-tuns auto-ma-tica-mënter.

I partezipanc' al curs tigní tratan l'in-vern 1995/96, cun les tutes da gara nöies sponso-risades da Renata.

Danter chisc mëssel gní nominé Robert Tavella che á vít para ativamënter la storia dl'U.S. La Val dala fondaziun fina aldedaincö. Sides sciöche atlet, alenadú y ince sciöche fun-zionar, tres sâl dè da fá y á porvè da portè inant le sport dla lüsa. Ince aldedaincö val ciamò instës cun la lüsa, alenëia la scuadra di mituns y implü él stè ti ultims agn caposeziun dla lüsa tl consëi dl'U.S. La Val. Le laûr da alenadú é ince gnü surantut por n valgûgn agn da Pire Rubatscher y da Vinzenz Moling. Te chisc ultims agn él stè Christian Videsott che á tigní le curs ai mi-tuns, in-tra-tan l'invern 1994/95 él stè Florian Tavella che á alenè y insigné la scuadra.

Cun süa gran pasciun por le sport dla lüsa sá Robert Tavella daimprüma insö tres dè da fá por portè ina

□

□

Le laûr di funzionars vëgn gonot massa püch valorisé y aprijé

Ince le laûr fat dai funzionars dl'Uniun mëss gní valorisé. Sce an scriéss sö tan de ores de laûr volontar ch'al é ía dô l'organisa-zion de na gara, l'arjignamënt dla pista dla lüsa, spo saltassél dessigü fòra numeri che degügn ne se imaginass gnanca. I aconsia-dus dl'Uniun, i directurs de gara, i secretêrs, i responsabli dla pista, le sorvisc d'órdin, dessigü ne vara gnanca dai cuntè sö duc' canc' chi che laôra ía dô le scenar. La scomenciadía dles attivitàs pëia dagnéra ía dai funzionars, sce chi sá dala mëte a jí indortüra spo rovarán tert o adora al suzès. Chësc vél por ater por vigni attività dl'Uniun y nia mâ por la seziun dla lüsa. Laôta, tla periôda de maiú suzès y dla maiú attività tl sport dla lüsa, gnê l'organisa-zion manajada da Franz Moling, Sepl Tavella, Konrad Dapoz, i laûrs de secretariat gnê fac' da Richard Alton, Christine Moling y Lydia Zingerle, l'arjignamënt dla pista gnê su-ratut da Tone Alton, Tino Alton, Angel Compojer, Paul Colz, Pire y Giuvani Rubatscher.

I Jüc' dla Jonëza ("Giochi della Gioventù")

□ Vigni ann gnê chëstes gares organisades da pert dl'aministraziun dles scores a livel nazional y ê resservades ai mituns dla scora mesana. Mâ i mius podô tó pert y ai messâ denant se davagné le dërt de partezipaziun te gares de cualificaziun apost. I mituns da La Val, che gnê insigná jö cun de gran bríes da Robert Tavella, á tut pert tröc agn ai "Giochi della Gioventù" y dér dainré gnêi a ciasa cun les mans ötes. Cin' iadi esi fina-mai rová prüms. Te chisc iadi, datrai ince plü lunc', gnê i mituns accompagná da Kon-rad Dapoz, Giuvani Rubatscher y ince dala maëstra Lydia Zingerle.

**I mius resultac' di mituns da La Val
ai "Giochi della Gioventú"**

1972 a Aosta

1. Robert Tolpeit

1973 a L'Aquila

1. Robert Tolpeit

1978 a Ponte di Legno
(BS)

1. Oswald Ploner

1979 a La Thuile
(Val d'Aosta)

1. Albin Deiaco

1981 a Predazzo (TN)

1. Ulrich Campei

2. Erhard Tolpeit

5. Christian Videsott

4. Veneranda Colz

Le podium ai Jüc' dla Jonëza dl 1981 a Predazzo: da man ciampa Erhard Tolpeit (2.), Ulrich Campei (1.).

Ti ann 1972 ê cater mitus la Lüsa Davaapräma plaz. Gara de Molinjicazju Vipzenz Motihiq tigni Robert Tol

Gares dla lüsa dl paîsc

Sciöche al gnê fat vigni ann na gara di schi dl paîsc, gnêl ince fat na gara dla lüsa, gonot sot a forma de gara combinada cun d'atres gares (schi, chidlé, paslunch). Dea-che te chisc ultims agn êl mâ plü pûc' con-co--rënc' che tolô pert, s'á i funzionars dla Uniun lascè tomè íte na idea nöia: al é gnû ponsè de organisé na gara dla lüsa dles uniuns. A chësta manifestaziun, che dess ester plü co na gara na ocajiun por düta la jënt dl paîsc da stè adüm n domisdé a se devertí y a jí adüm cun la lüsa, pôl tó pert dütes les uniuns dl paîsc cun sù mëmbri. Al ne vëgn nia tan ciarè ai singui tëmps de gara, mo propri ala tlassifica a scuadres, por chëra ch'al vëgn tut en conscidraziun i mius cinch concorënc' de vigni uniun. Le rego-la-mënt de gara metü jó deboriada dai rapre-sen-tanc' de vigni uniun prevëiga ince, por fá la gara plü interessanta, de mëte íte tl per-curs n valgûgn jüç', olache al vëgn metü ala proa le slüm y l'abilité di concorënc' nia mâ da jí cun la lüsa mo ince da mëte le fí te n'aodla, trá cogores y d'atri impedimënc'.

L'uniun che röia prüma pò se portè a ciasa le bel trofê metü a desposiziun dal Comun da La Val y snizlé da Pire Rubatscher. Mo se mëte ía definitivamënter le trofê podará na uniun impormò, canche ara l'ará dava-gnê trëi iadi, zënza passél vigni ann inant ala uniun che davagna la gara. La prüma ediziun de chësc "dé dla lüsa", tignida tl ann 1996, á odü 52 éres y 76 ëi - che fajô pert indüt de 13 uniuns - che s'á mosoré sólo bela pista dala Forcela da Cians fina jó tla vila da Cians.

1. Gara dla lüsa dles uniuns ai 18.02.1996

Tlassifica dles uniuns:

Tlassifica individuala:

1.

Stüdafüc'

Éres:

2.

Goodovers

1.

Annelies Vallazza

3.

Uniun dl Teater

2.

Sara Schuen

4.

Musiga

3.

Ursula Tavella

5.

Bruadri La Val

4.

Monica Miribung

6.

Uniun dl Sport

5.

Marta Moling

7.

Uniun di ëi

8.

Uniun di jogn

Êi:

9.

lagheri

1.

Sepl Miribung (Pidrô)

10.

Cor de dlisia

2.

Robert Tolpeit

11.

Schira jonila

3.

Paul Miribung

12.

Uniun dles ëres

4.

Sepl Comploi

13.

Cor dles ëres

5.

Giuvani Rubatscher (Rumestluns)

■■ Gares y organisaziun plüedadî■

■■■ de Lydia Zingerle■

I jogn â dagnëra albü la ligrëza da mosuré sües forzes, sües capacitêts y süa bravüra fajon sport y se confrontan cun sü compagns. Tó pert a na gara ne n'é nia mât na esibizion spor-tiva, mo dantadüt na sodesfaziun personala, na motivaziun por se porvè tres deplü, por bate n compagñ, por miorè la tecnica. Te nosc païsc gnêl plüedadî pratiché le sport dla lüsa: an ne adorâ degünes infra-stro-türes y les lüses gnê ince fates te païsc y ne costâ nia tröp. Les gares dla lüsa che gnê organisades dal côr de dlisia o dala musiga da Forcela da Cians fina jö a Pidrô durâ plü de díesc menüç'. Iö m'â bele ti prüms agn dl 60 metü a desposiziun por daidé tratan y dô les gares. Le tämp gnê tut jö cun n'ora che segnâ i secunc' y gnê scrit söla lista di partezipanc' ala gara dlun-gia l'nom. Al me savô n laûr scialdi compli-ché y ala buna y porchël m'ái fat cun ma-trizes y le dupleco a alcohol schedes da scrí sö l'nom dl atlet, l'ora ch'al piâ ía y l'ora ch'al rová al travert. Chëstes schedes ái spo adorè por tröc' agn alalungia sides por la scora co por les competiziuns dl païsc. Dô l'ann 1966, canche i atlec' ê scric' íte pro le schiclus Ladinia, gnê le mede di tíers, dr. Sepl Agreiter da La Ila cun so compagñ Tirel a cronometrè a man les gares dles lüses, che gnê organisades a livel de valada. Mi compit ê dagnëra chël de scrí sö i tëmps y de fá les tlassifiches. Canche al é gnu metü sö l'uniun dl sport, cun les seziuns dl sport da d'isté cun le jüch dl palè y dl sport da d'invern (schi, lüses y jadins), messâ l'uniun ince suratò l'organisa-zion dles gares dla lüsa provinziales y nazio-nales. Richard Alton, secretér dl'uniun, menâ fòra i invic' y tolô sö les iscriziuns por telefônne te comun o tla ostaría Pider. Deache les gares ê dagnëra de domënia, gnê laurè la sabeda domisdé fina dasëra tert. Al ê da scrí les schedes por calcolè i tëmps, da trá fòra i nume-ri y da scrí les listes de partëenza. Dedô êl ciomò da chirí fòra i numeri por duc' i atlec' anunziá de vigni assoziaziun sportiva.

La domënia dô mëssa adora metô man le laûr che dorâ düt le dé. I concorënc' gnê a se té i numeri, a païé íte y a té informaziuns söla pista y la gara. La F.I.S.I. nes menâ crono-me-trisc' y juria, che se lasciâ gonot dër sucudí. Un di laûrs plü gragn y plü ziti ê bëgn chël da calcolè fòra i

punc' F.I.S.I. zënza mascînn da fá cunc'. Al start gnêl tut jö le tëmp cun la pun-tu-rina eletronica, mo al travert gnêl tres ciamò crono-me-trè a man. Canche al ê possibl gnêl co-mu-ni-ché por radio le tëmp de partënga de vigni atlet. Mo le maiú laûr, che metô bele man can-che al tomâ la prüma n i, ê ch l da arjign  ca le tru da gara. Les l ses basses lis eres y po-soces se ghir  na pista dlaciada, cun de bi par is de n i o de stran por garant  la segurt  di atlec'. Jogn amanc' dl sport, am sc, vijins laur  das ra d  v ies, z nza scon  fad es y br es, z nza daman  paiam nt, m  por idealism y por la sodesfaziun personala. Ince la popolaziun desmostr  n gran interés por les gares. N gr m de j nt j  al'inau-gu-raziun, a ti ciar  ales gares y ala premia-zion. Al   val' dan  y val' de spetacolar. Tratan la gara gn l vigni iade tr c volontars a daid . Ti ultims 20 agn s' l mud  tr p. Les gares v gn cronometradas cun strom nc' eletronics, che fej atira f ra le t mp y les tlassifiches. La masc nn da f  fotocopies y le computer spa-ragna n gr m de t mp y de laûr. Mo al mancia l'entusiasm da daid , da ofr  s  t mp l de por le b gn dl'uniun. Al mancia ch ' sodesfaziun, che an   d  le laûr, sce d t   j  bun. Na gara   na festa dl sport, che li  ad m atlec' de vigni pa sc, che chir  tl sport n passat mp y na sodesfaziun personala.

□ □

□